

РЕШЕНИЕ

№ 133

гр. Плевен, 25.03.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ПЛЕВЕН, III ВЪЗ. ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ, в
публично заседание на четиринадесети март през две хиляди двадесет и
четвърта година в следния състав:

Председател: ЕКАТЕРИНА Т. ГЕОРГИЕВА-
ПАНОВА

Членове: РЕНИ М. СПАРТАНСКА
МЕТОДИ Н. ЗДРАВКОВ

при участието на секретаря АЛЕКСАНДЪР Г. ПЕТРОВ
като разгледа докладваното от ЕКАТЕРИНА Т. ГЕОРГИЕВА-ПАНОВА
Въззивно гражданско дело № 20244400500047 по описа за 2024 година

Производството е по реда на чл. 258 и сл. От ГПК .

С решение № 1622/16.11.23г по гр. дело № 183/23 г по описа на
РС – Плевен състав на същия съд е ОСЪДИЛ на основание чл. 432, ал. 1 КЗ и
чл. чл. 497, ал. 1 от КЗ, ДЗИ- Общо застраховане ЕАД, ЕИК121718407,
гр.София, ул.Константин Преславски № 1, ДА ПЛАТИ на О. И. С.,
ЕГН*****, с. **, ул. ****, сумата от 3000,00 лева, представляващи
обезщетение за претърпени неимуществени вреди от ПТП, настъпило на
20.08.2022 г., причинено виновно и от водача на бус марка „Ландровер
Фриландер“ с рег. № **, застрахован по риска "Гражданска отговорност" в
ДЗИ- Общо застраховане ЕАД, ведно със законната лихва върху
обезщетението, считано от 30.12.2022 г. до окончателното изплащане на
сумата, като за разликата от 3000 лв. до пълния предявен размер от 24000,00
лева и за периода на законната лихва от 20.08.2022г. до 29.12.2022г. Е
ОТХВЪРЛИЛ иска като неоснователен и недоказан.

ОСЪДИЛ е също така на основание чл. 432, ал. 1 КЗ и чл. чл. 497,

ал. 1 от КЗ, ДЗИ- Общо застраховане ЕАД, ЕИК121718407, гр.София, ул.Константин Преславски № 1, ДА ПЛАТИ на О. И. С., ЕГН*****, с. ***, ул. ****, сумата от 29,30 лева, представляващи обезщетение за претърпени имуществени вреди от ПТП, настъпило на 20.08.2022 г., причинено виновно и от водача на бус марка „Ландровер Фриландер“ с рег. № ***, застрахован по риска "Гражданска отговорност" в ДЗИ- Общо застраховане ЕАД, ведно със законната лихва върху обезщетението, считано от 30.12.2022 г. до окончателното изплащане на сумата, като за периода на законната лихва от 20.08.2022г. до 29.12.2022г. Е ОТХВЪРЛИ Л иска като неоснователен и недоказан.

Съдът се е произнесъл и по въпроса за разноските.

Въззивна жалба срещу решението в отхвърлителната част относно обезщетението за неимуществени вреди и разноските съобразно уважената и отхвърлената част е постъпила от О. И. С., в която се възразява, че решението на РС – Плевен не е съобразено със събраните по делото доказателства относно претърпените неимуществени вреди, не е съобразил всички обстоятелства в тази връзка. Възразява се, че съдът е изложил обстоятелствената част на приетите по делото експертизи, не е направил задълбочен анализ на всички събрани по делото писмени и гласни доказателства. Във въззивната жалба се акцентира върху претърпените увреждания от въззивницата, пострадала при процесното ПТП, наличието на фрактура на ребро, преживян стрес, болки и страдания с разстройство на здравето , неопасно за живота за период до два месеца. Твърди се, че по делото е налице заключение на ВЛ, което установява, че въззивницата е с разстройство на адаптацията. Акцентира се върху гласните доказателства, които установяват, че след претърпяното ПТП въззивницата е станала затворена, нервна и сприхава, изпитвала е сериозни болки, които са я докарвали до плач, имала е затруднения при ежедневните дейности, оплаквала се е от болки и към момента на съдебното производство. Претендира се отмяна на решението в отхвърлителната му част относно обезщетението за претърпени неимуществени вреди като се постанови друго решение, с което се осъди другата страна да заплати допълнително обезщетение в размер на 21 000 лв до пълния размер на предявения иск, заедно с лихвата, считано от 20.08.2022 г, както и да се присъдят съответните

разноски.

Въззиваемата страна оспорва жалбата като неоснователна и възразява, че РС е обсъдил всички обстоятелства по делото и е постановил правилно и законосъобразно решение. Претендира се потвърждаване на атакуваното решение на РС.

Въззивният съд, като обсъди оплакванията в жалбата, взе предвид направените доводи, прецени събраните доказателства и се съобрази със законовите изисквания, намира за установено следното:

СПОРНИТЕ ВЪПРОСИ касаят вида и характера на претърпените от въззивницата неимуществени вреди, тяхната продължителност и интензивност, както и обезвредата им по справедливост

ЖАЛБАТА е ДОПУСТИМА И ЧАСТИЧНО ОСНОВАТЕЛНА

РС е приел, че не е било спорно между страните и се установява от Писмо от 29.09.2022г., Писмо от 23.12.2022г., Заявление и разписки от Еконт /л.19 до 23 от делото/ че при ответника е постъпила молба от О. С. за уреждане доброволно на претенция, за което е образувана застрахователна преписка № 43072952200198. Не се оспорвало от ответника по делото и се установява от Застрахователна полица № BG06/122002099951/л.229 от делото/ наличието на валидно застрахователно правоотношение по застраховка „Гражданска отговорност" на автомобилистите за лек автомобил „Ленд Роувър", с рег. № ***. В този смисъл се съдържа и признание в отговора на исковата молба.

Видно е било от Констативен протокол за ПТП с пострадали лица от 03.09.2022г. /л.12-13 от делото/, че на 20.08.2022г. около 12:15 часа, в гр.Плевен на кръстовището, образувано от бул.Христо Ботев и ул.Сан Стефано, между лек автомобил „Ленд Роувър" модел Фриландер, с рег. № *** и лек автомобил „БМВ“, модел „320“ с рег. № ЕН4668КР е възникнало пътнотранспортно произшествие с материални щети по МПС и пострадали лица. Като едно от пострадалите лица е посочена О. С. с диагноза 1 счупено ребро. За причина е посочено, че участник 1 - Ася А.а като водач на лек

автомобил „Ленд Роувър" модел Фриландер, рег. № ***, движейки се по ул.Петко Каравелов не съобразява поведението си с пътен знак Б2, като навлиза в кръстовището, образувано от бул.Христо Ботев и ул.Сан Стефано, отнема предимството на правилно движещият се по път с предимство обозначен с пътен знак Б3 и се удрят. Установява се от КТ на О. С. от 20.08.2022г., че са установени КТ данни за фрактура на 5 ребро по САРЛ в дясно. От лист за преглед на пациент в СО от 20.08.2022г. се установява, че О. С. е претърпяла ПТП, била е с колан, не е губила съзнание, оплаква се от болка в гръдния кош. Поставена е диагноза „Повърхностни травми на друга и неуточнена част на гръдния кош“. Посочено е че няма показания за хоспитализация. Видно е от становище от 05.09.2022г., че О. С. е посетила Ивелина Йотова-психолог, която е записала, че има симптоми на остра стресова реакция във връзка с ПТП, настъпило на 20.08.2022г. От Рецепта от 20.08.2022г. и касова бележка от 20.08.2022г. е било видно, че на О. С. е предписана терапия и тя е закупила медикаменти на обща стойност 29,30 лв. Съдът е кредитирал показанията на св. Илиян А. Стефанов и Ася Искренова Алексиева, въпреки че са заинтересовани от изхода на делото като съпруг и съседка на ищцата. Показанията им са преки, логични, непротиворечиви, взаимнокореспондентни и в съответствие с останалите събрани по делото доказателства. От тях се установява, според РС, че на 20.08.2022г. е настъпила катастрофа с участник управлявания от дъщерята на св.Стефанов и ищцата автомобил. Ищцата се е возила в автомобила и е пострадала. Била е откарана в спешна медицинска помощ. Освободили са ищцата от спешното отделение вечерта на същия ден около 17-18 часа. При движението на автомобила ищцата се оплаквала, че я боли реброто. Около една седмица е имала нужда от помощ поради болката. Прилагана е изписаната терапия от болкоуспокояващи през устата и за намазване. Към момента на катастрофата ищцата е била безработна. Сега работи, което е свързано със стоеж права и ако е дълго време продължава да се оплаква от болка в реброто. Преди ПТП била жизнена и здрава. Сега по-често се карали със съпруга си, станала по-нервна. Съдът е възприел заключението на приетата по делото съдебноавтотехническа експертиза като обективно, обосновано, компетентно и безпристрастно. От него, както и от уточненията му в открито съдебно заседание се установява, че мястото на произшествието е в гр. Плевен, на кръстовище, образувано от ул. „Сан Стефано“, и бул. „Христо Ботев“,

реализирано в светлата част на денонощието, при сухо, топло и ясно време. Произшествието се състои в страничен -кос удар между две МПС в кръстовище, което е реализира по следния механизъм: На 20.08.2022 г. в 12:15 часа в гр. Плевен, водача на автомобил „Ландровер Фриландер“ с рег.№ ***, навлиза ускорително от ул. „П.Каравелов“ сигнализирана със знак Б2 - „Стоп“ при неработеща светофарна уредба в кръстовището с бул. "Христо Ботев" при предхождащо спиране пред кръстовището. От момента на навлизане в кръстовището до момента на удара, водача на автомобил автомобил „Ландровер Фриландер“ с рег. № *** реализира ускорително движение като достига скорост $= 7,25 \text{ м/сек} = 26,01 \text{ км/час}$ към момента на първоначален контакт при удара. Към момента на навлизане на автомобил „Ландровер Фриландер“ с рег. № *** в кръстовището с бул. "Христо Ботев" отляво надясно за първото МПС се е движил автомобил БМВ 320“ с рег,№ ЕН 4668 КТ със скорост $= 18,65 \text{ м/сек} = 67,16 \text{ км/час}$ и е отстоявал на разстояние $S_{0TC \text{ BMBI}} = 69,38 \text{ м.}$ до мястото на реалния удар. Така двата автомобила движейки се един към друг транслационно до мястото на удара, автомобил е настъпил първоначалния контакт между тях, с което е започнал удара. Мястото на първоначален контакт при удара е в лентата за движение на автомобил БМВ 320“ с рег.№ ЕН 4668 КТ. Положението на процесите две МПС е в напречно и надлъжно положение е отразено с позиция № 2 в мащабната схема на ПТП, приложена в констативно-съобразителната част на заключението. Реализирал се страничен-кос удар между челната част на автомобил БМВ 320“ с рег.№ ЕН 4668 КТ и предната дясна част на лек автомобил „Ландровер Фриландер“ с рег. № ***. В първата фаза на удара, централната челна част на автомобил БМВ 320“ с рег.№ ЕН 4668 КТ е контактувала със страничната предна дясна част на автомобил „Ландровер Фриландер“ с рег. № *** . Времето от момента на първоначален контакт между МПС до момента на отделянето им един от друг е по-малко от 0,1-0,15 сек. Директрисата на създалия се ударен импулс е с направление пред масовия център на автомобил Ландровер Фриландер“ с рег. № ***, следствие на което се е получило ротация на МПС в посока обратна на часовниковата стрелка. Втората фаза съдържа транслационното-ротационното движение на двете МПС, в процеса на което върху настилката са отложени следи и са изпаднали елементи от пластично деформираните части на МПС. След отделянето на двата автомобила един от друг, масовия център на лек

автомобил Ландровер Фриландер' с рег. № *** изминава около 15,00 м. масовия център на автомобил БМВ 320“ с рег.№ ЕН 4668 КТ около 12 м и МПС се установяват в покой на местата ,на които са намерени в позиция № 3 на мащабната схема. С установяване на МПС на местата, на които са намерени, произшествието е приключило. Водачът на автомобил Ландровер Фриландер“ с рег. № *** е имал техническата възможност да възприеме наличието на знак "Стоп" преди кръстовището, да намали скоростта на управляваното от него МПС, да спре , да възприеме присъствието на товарната композиция върху пътната настилка преди навлизането в кръстовището като направление и посока на движение, да го пропусне, а след това да реализира ускорително движение в кръстовището в избраната от него посока, с което да предотврати ПТП. . Дължината на "опасната зона" за автомобил БМВ 320“ с рег.№ ЕН 4668 КТ при реалната скорост на движение $18,65 \text{ м/сек} = 67,16 \text{ км/час}$ е 46,00 м. Дължината на "опасната зона" за автомобил Ландровер Фриландер с рег. № *** при скорост $7,25 \text{ м/сек} - 26,01 \text{ км/час}$ е 10,82 м. От техническа гледна точка причините за реализираното ПТП са комплексни -от една страна те са свързани с действия (бездействие) от страна на водача на процесния автомобил Ландровер Фриландер“ с рег. № *** с органите за управление (педали на газта и спирачен педал) към момента, в който този участник в ПТП е имал техническата възможност да възприеме знак "Стоп" в непосредствена близост преди кръстовището, възможността да възприеме движещия се отдясно на ляво автомобил БМВ 320“ с рег.№ ЕН 4668 КТ, който е с предимство, съобразно съществуващата вертикална маркировка като местонахождение посока и направление, да го пропусне, с което да предотврати ПТП. От друга страна, водачът на автомобил БМВ 320“ с рег.№ ЕН 4668 КТ се е движил в населено място със скорост по-висока от максимално разрешената за съответния пътен участък и вид МПС. Процесния автомобил Ландровер Фриландер- с рег. № *** пръв е навлезнал в кръстовището, като водача на БМВ 320“ с рег.№ ЕН 4668 КТ е имал техническата възможност да го възприеме да предприеме спиране и да спре до мястото на удара или да реализира закъснително движение и пропусне автомобил Ландровер Фриландер- с рег. № ***, с което да предотврати ПТП. В материалите по делото липсват странични фактори, които да са в причинна връзка с реализираното ПТП. Скоростта на процесния автомобил БМВ 320“ с рег.№ ЕН 4668 КТ непосредствено преди и към

момента на първоначален контакт при удара е $18,65 \text{ м/сек} = 67,16 \text{ км/час}$. Скоростта на процесния автомобил а Ландровер Фриландер“ с рег. № *** непосредствено преди и към момента на първоначален контакт при удара е $7,25 \text{ м/сек} = 26,01 \text{ км/час}$. Дължината на "опасната зона" за автомобил БМВ 320“ с рег.№ ЕН 4668 КТ при реалната скорост на движение $18,65 \text{ м/сек} = 67,16 \text{ км/час}$ е 46,00 м. Дължината на "опасната зона" за автомобил Ландровер Фриландер“ с рег. № *** при скорост $7,25 \text{ м/сек} = 26,01 \text{ км/час}$ е 10,82 м. Водачът на автомобил БМВ 320“ с рег.№ ЕН 4668 КТ се е движил в населено място със скорост по-висока от максимално разрешената за съответния пътен участък и вид МПС. Процесния автомобил Ландровер Фриландер“ с рег. № *** пръв е навлезнал в кръстовището, като водача на БМВ 320“ с рег.№ ЕН 4668 КТ е имал техническата възможност да го възприеме да предприеме спиране и да спре до мястото на удара или да реализира закъснително движение и пропусне автомобил Ландровер Фриландер“ с рег. № ***, с което да предотврати ПТП. Лек автомобил марка БМВ 320“ с рег.№ ЕН 4668 КТ фабрично е оборудван с 9 седалки, една за водача и 8 за пътниците, като за всяка седалка е оборудвана с триточков предпазен колан. Поставен в нормалния си режим на заключване, триточковият колан не изисква нагласяне на дължината и позволява свобода на движението, когато автомобилът се движи с постоянна скорост. При внезапно или рязко спиране обаче, или по време на силно ускорение или забавяне, предпазният колан блокира автоматично, за да възпре тялото. Схемата на поставяне на триточковия колан, определя три точково захващане на колана, като по този начин две зони от него фиксират тялото на пътника (или водача) към седалка от автомобила. Диагоналната част от предпазния колан преминава през среда рамо и през гръдния кош. Тази зона на колана е над масовия център на тялото и при инерционно натоварване не позволява изместването на горната част на тялото напред. Долната зона на колана е в областта на хълбоците и е под масовия център на тялото. Тя осигурява избягване изместване на тялото напред и нагоре при процеса на удара. Разрешената скорост за движение в участъка от пътя, където е настъпило ПТП е 50 км/час.

Острата реакция на стрес може да се опише като емоционално, когнитивна и поведенческа реакция, която е следствие от изключително силен стрес и продължава от минути, часове до няколко дни при невъзвратима загуба. Понастоящем се разглежда като проява на нормално

поведение. И към настоящия момент ищеца, според РС, преработва събитие оставило траен емоционален отпечатък, което налага разглеждането на хипотезата той да е с посттравматично стресово разстройство. Не описва обаче най-важния симптом за поставяне на диагноза: Посттравматично стресово разстройство - Епизоди на повтарящо се изживяване на травмата под формата на внезапно оживяване на минали сцени. Изброените симптоми ведно с данните за преживяно стресогенно събитие задоволяват критериите на МКБ 10 за поставяне на диагноза - Разстройство в адаптацията. По-горе изложеното дава основание да се приеме, според РС, че ищцата О. С. е с Разстройство в адаптацията. Разстройство в адаптацията има варираща клинична картина и включва депресивно настроение, тревожност, безпокойство /или смесица от тях/; чувство за несправяне със ситуацията, за планиране на бъдещето, или за продължаване на съществуването в настоящата ситуация. За възникването му съществено значение имат обаче балансиращите фактори: възприемането на събитието от индивида, ситуационната подкрепа, механизмите за справяне и Разстройството в адаптацията при ищцата е възникнало след преживяно стресогенно събитие (ПТП на 20.08.2022г.) и е в пряка причинно-следствена връзка с него. Съобщаваните паметови смущения от ищцата не касаят единствено и само преживяното ПТП и не могат да се разглеждат, като психична дисфункция свързана с него. Разстройството в адаптацията не нарушава качествено психичните годности на индивида. Заболяването е от регистъра на тревожните разстройства и е от рубриката Невротични, свързани със стрес и соматоформни разстройства. И без провеждане на лечение на ищцата, симптомите на посттравматичен стрес при нея са редуцирани и с намален интензитет. Ищцата О. С. е с Разстройство в адаптацията. Разстройството в адаптацията не нарушава качествено психичните годности на индивида. Счупването на пето дясно ребро по средномишечната линия е травматично. Може да се получи по начин и време както се съобщавасблъсък с драго МПС. Ако пострадалата е била вдясно отпред, то от към нейната страна са настъпили деформации на л.а. от сблъсъка. Тези деформации могат да деформират дясната част на гръдния кош и да доведат до счупване на ребро, със или без наличие на предпазен колан. По време на прегледа не са търсени следи от предпазен колан, а такива се търсят при навременен преглед. Счупеното ребро води до болки и страдания с разстройство на здравето-

временно и неопасно за живота на пострадалата около един-два месеца. Няма основание за по-продължително лечение на счупването. Пази се режим през това време- ненатоварване физически и обезболяващи.

Според РС съгласно чл. 432, ал. 1 от Кодекса за застраховането увреденото лице, спрямо което застрахованият е отговорен, има право да иска обезщетението пряко от застрахователя по застраховка "Гражданска отговорност" при спазване на изискванията на чл. 380 КЗ. С договора за застраховка "Гражданска отговорност" застрахователят: 1. се задължава да покрие в границите на определената в застрахователния договор застрахователна сума отговорността на застрахования за причинените от него на трети лица имуществени и неимуществени вреди, които са пряк и непосредствен резултат от застрахователното събитие; 2. може да се задължи да покрие в границите на определената в застрахователния договор застрахователна сума отговорността на застрахования за неизпълнение на негово договорно задължение. В застрахователното обезщетение по ал. 1 се включват и: 1. пропуснати ползи, които представляват пряк и непосредствен резултат от непозволено увреждане; 2. лихви за забава, когато застрахованият отговаря за тяхното плащане пред увреденото лице при условията на ал. 3. (3) Лихвите за забава на застрахования по ал. 2, т. 2, за които той отговаря пред увреденото лице, се плащат от застрахователя само в рамките на застрахователната сума (лимита на отговорност). В този случай от застрахователя се плащат само лихвите за забава, дължими от застрахования, считано от датата на уведомяването от застрахования за настъпването на застрахователното събитие по реда на чл. 430, ал. 1, т. 2 или от датата на уведомяване или на предявяване на застрахователна претенция от увреденото лице, която от датите е най-ранна. (чл. 429 КЗ). Основателността на предявения иск е предпоставена от това по делото да се установи наличието на непозволено увреждане, настъпило в резултат на ПТП (противоправно деяние, извършено виновно, от което са причинени неимуществени и/или имуществени вреди и причинна връзка между тях, както и да се установи, че е налице договор за застраховка "Гражданска отговорност", действащ към датата на настъпване на събитието и покриващ отговорността на причинителя на вредите. Основанието по чл. 432, ал. 1 от КЗ за ангажиране отговорността на застрахователя включва наличието на валиден застрахователен договор по застраховка "Гражданска отговорност" между причинилия увреждането и

застрахователя, както и фактите, включени в състава на чл. 45 от ЗЗД, пораждащи отговорността на прекия причинител. Отговорността на застрахователя се реализира чрез заплащане на обезщетение на увреденото лице, което обхваща всички имуществени и неимуществени вреди, пряк и непосредствен резултат от увреждането, а също така и лихви за забава, когато застрахованият е отговорен пред увредения за тяхното плащане. Наред с това следва да са налице и всички кумулативни предпоставки от фактическия състав на чл. 45 от ЗЗД, пораждащи основание за отговорност на прекия причинител спрямо увредения за обезщетяване на причинените вреди. Самият институт на непозволеното увреждане включва в своя фактически състав следните елементи: деяние/действие или бездействие/, вреда, противоправност на деянието, причинна връзка и вина. Съответно, фактическият състав, от който възниква имуществената отговорност на застрахователя за заплащане на застрахователно обезщетение на увреденото лице, обхваща следните две групи материални предпоставки(юридически факти): 1)застрахованият виновно да е увредил ищеца, като му е причинил имуществени или неимуществени вреди, които от своя страна да са в пряка причинно-следствена връзка с противоправното поведение на застрахования и 2)наличие на застрахователно правоотношение, произтичащо от договор за застраховка "Гражданска отговорност" между делинквента и ответника-застраховател. При така предявен иск, ищецът следва да установи, че е извършено противоправно деяние от водач на застрахован при ответника автомобил, че това деяние е причинило вреди и те са в причинна връзка с деянието.

РС е приел, че не се оспорва от ответника по делото и се установява от Застрахователна полица № BG06/122002099951/л.229 от делото/ наличието на валидно застрахователно правоотношение по застраховка „Гражданска отговорност" на автомобилистите за лек автомобил „Ленд Роувър", с рег. № ***. В този смисъл се съдържа и признание в отговора на исковата молба. Спорно по делото е било обаче наличието на елементите от фактическия състав на непозволеното увреждане съгласно чл. 45 ЗЗД. Между ответника и собственика на „Ленд Роувър", с рег. № *** е възникнало валидно застрахователно правоотношение по договор за задължителна застраховка "Гражданска отговорност" на автомобилистите, по силата на който застрахователят се задължава да покрие в границите на определената в

договора застрахователна сума отговорността на застрахования за причинените от него на трети лица имуществени и неимуществени вреди. В рамките на срока на действие на застраховката е настъпило застрахователно събитие - възникнала е отговорност на водача на застрахованото ППС за вреди в резултат от причинен от същия инцидент. Елементите от фактическия състав на непозволеното увреждане се установяват по несъмнен начин от събраните доказателства – установява се настъпването на пътнотранспортното произшествие на сочената дата, причинено виновно от водача на застрахования автомобил, както и от водача на другия автомобил, участник в ПТП, настъпването на вреди на ищцата, както и причинно-следствена връзка между виновното поведение на водача и вредоносния резултат. Механизмът на пътнотранспортното произшествие е установен от приетата по делото съдебно автотехническа експертиза. Видно е било, че вина за настъпилото ПТП имат водачите и на двата участвали в него автомобили. Установеността по делото, че ПТП е настъпило в хипотеза на вина и на двамата водачи, обаче е без значение по делото, тъй като е видно, че ищцата претендира обезщетяване на вредите, причинени ѝ от ПТП само от застрахователя на водача на лекия автомобил Ландровер Фриландер“ с рег. № *** чрез насочване на пряк иск. С оглед на разпоредбата на чл. 499, ал. 7 от КЗ във връзка с разпоредбата на чл. 53 от Закона за задълженията и договорите отговорността при множество извършители на деликта е солидарна и съответно отговорността на ответника, като застраховател на виновния водач на лек автомобил Ландровер Фриландер“ с рег. № *** също е солидарна. Предвид на безспорния факт по делото, че ответникът е застраховател на този автомобил по валидно сключена към момента на ПТП застраховка "Гражданска отговорност", ищцата има право да търси от него обезщетение за всички и причинени в резултата на катастрофата вреди. От приетото по делото заключение на съдебно- автотехническата и комплексната съдебно-медицинска и психиатрична експертиза, от медицинската документация и от показанията на свидетелите се установява, че в резултат от инцидента ищцата е претърпяла болки, страдания и неудобства, окачествени от съдебната практика като неимуществени вреди. Същите са в причинна връзка с произшествието и поведението на водача на застрахования при ответника лек автомобил, тъй като се установи, че ищцата е пострадала именно при посочения инцидент. Осъществени са следователно

предпоставките, ангажиращи отговорността на застрахователя, според която разпоредба увреденият, спрямо който застрахованият е отговорен, има право да иска обезщетението пряко от застрахователя. Съгласно чл. 52 ЗЗД обезщетение за неимуществени вреди се определя от съда по справедливост. При определяне размера на неимуществените вреди следва да се вземат под внимание всички обстоятелства, които ги обуславят, като характера на увреждането, начина на извършване на деянието, обстоятелствата, при които е извършено, причинените морални страдания и пр. (В този смисъл Постановление на Пленума на ВС № 4/1968 г.). Въпреки родствените и фактически отношения, съдът е преценил показанията на свидетелите, съобразно нормата на чл. 172 ГПК и е приел, че същите следва да бъдат кредитирани, тъй като са ясни, последователни, непосредствени и кореспондират на другите събрани доказателства. Хората от най-близкото обкръжение имат най-пълна представа за физическото и психическо състояние на човека, за когото полагат грижи. Макар възприятията им да са плод и на емоционална привързаност, възпроизведените данни са приети от съда, предвид личното им възприемане, естеството на травмите и житейски обяснимите психически последици от подобен инцидент. От събраните по делото писмени и гласни доказателства, както и от приетото заключение на допуснатата комплексна съдебно-медицинска и психиатрична експертиза се установява, според РС, че оздравителният процес по отношение на ищцата е траел около месец и половина-два за претърпените физически травми. В съдебно заседание свидетелите посочват, че и към настоящия момент оздравителния процес все още не е изцяло завършен по отношение на претърпените психични травми. Съгласно съдебно-медицинската експертиза изброените симптоми ведно с данните за преживяно стресогенно събитие задоволяват критериите на МКБ 10 за поставяне на диагноза - Разстройство в адаптацията. Разстройство в адаптацията има варираща клинична картина и включва-включва депресивно настроение, тревожност, безпокойство /или смесица от тях/; чувство за несправяне със ситуацията, за планиране на бъдещето, или за продължаване на съществуването в настоящата ситуация. За възникването му съществено значение имат обаче балансиращите фактори: възприемането на събитието от индивида, ситуационната подкрепа, механизмите за справяне и т.н. Разстройството в адаптацията при ищцата е възникнало след преживяно стресогенно събитие (ПТП на 20.08.2022г.) и е в

пряка причинно-следствена връзка с него. Съобщаваните паметови смущения от ищцата не касаят единствено и само преживяното ПТП и не могат да се разглеждат, като психична дисфункция свързана с него. Разстройството в адаптацията не нарушава качествено психичните годности на индивида. Заболяването е от регистъра на тревожните разстройства и е от рубриката Невротични, свързани със стрес и соматоформни разстройства. И без провеждане на лечение на ищцата, симптомите на постравматичен стрес при нея са редуцирани и с намален интензитет.

С оглед така установеното съдът е приел, че справедлив размер на обезщетението е сумата от 3000 лв. При определяне на размера съдът е съобразил постановената съдебна практика по отношение на идентични случаи, както и обстоятелството, че първоначално психическия стрес е бил интензивен за кратко време, след което е намалял съществено, а по отношение на физическите травми, оплакванията са отшумели за около месец и половина. Не се е наложило болнично лечение. Ищцата е вземала е само болкоуспокояващи и то за период не по-дълъг от две седмици. Ползвала е помощ от съпруга си и нейната съседка за период от около 2 седмици и не е ползвала медицинска психиатрична помощ, а само психологична такава в двуседмичен период от датата на ПТП, като след това не се установява да е посещавала нито психолог, нито психиатър. По отношение на възражението на ответника за съпричиняване на вредоносния резултат, не се събраха достатъчно доказателства за основателността на същото. Съгласно съдебната практика приносът на пострадалия следва да бъде доказан по категоричен и несъмнен начин от страната, която го сочи в своя полза. В случая не само, че не се установява ищцата да пътувала в автомобила без поставен обезопасителен колан, а обратно събраха се доказателства, че тя била с поставен такъв. В чл. 497, ал. 1 от КЗ е предвидено, че застрахователят дължи законна лихва за забава върху размера на застрахователното обезщетение, ако не го е определил и изплатил в срок, считано от по-ранната от двете дати: изтичането на срока от 15 работни дни от представянето на всички доказателства по чл. 106, ал. 3 от КЗ /т. 1/ или изтичането на 3-месечния срок по чл. 496, ал. 1 от КЗ за произнасяне по извънсъдебната претенция, освен в случаите когато увреденото лице не е представило доказателства, поискани от застрахователя по реда на чл. 106, ал. 3 от КЗ /т. 2/. Съгласно нормата на чл. 380, ал. 1 от КЗ, заедно със застрахователната претенция лицето е задължено

да предостави пълни и точни данни за банковата сметка, по която да се извършват плащанията от страна на застрахователя, освен в случаите на възстановяване в натура. От данните по делото е било видно, че ищеца е сезирал не по-късно от 29.09.2022г./датата на първото писмо от ответното дружество/ застрахователя с искане за заплащане на застрахователно обезщетение за имуществени вреди и е представил всички, поискани от застрахователя доказателства, поради което застрахователя е изпаднал в забава от 29.12.2022г. и претенцията за лихва за забава от 30.12.2022г. се явява основателен и следва да бъде уважен от посочената дата и да бъде отхвърлен за претендиращия период от 20.08.2022г. до 30.12.2022г.

РЕШЕНИЕТО на РС е частично незаконосъобразно

РС е изложил подробни мотиви за изводите си, които се споделят почти изцяло от въззивната инстанция и не следва да се преповтарят във вида, в който са изложени. Неоснователно е възражението, че липсва подробен анализ на събраните по делото доказателства. Такъв е налице и е повече от подробен. Изводите на съда се обосновават на приетите по делото експертизи и е нормално мотивите да пресъздават в съществена степен заключенията на експертите по делото.

Въззивният съд обаче счита, че определеният размер на обезщетението за претърпени неимуществени вреди е минимално занижен. РС е изложил мотивите си и е вярно, че болките и страданията на въззивницата са били за ограничен период от време, не се е наложило продължително лечение, разстройството на адаптацията не се отразява съществено на психическата годност. Следва обаче да се отбележи, че е налице фрактура на ребро, която е болезнена и се отразява върху възможността на въззивницата за нормални движения, дишане, сън и битови усилия, което от своя страна нарушава нормалното ежедневие, дейности и почивки на въззивницата. В този смисъл, макар и за период, не по – дълъг от месец – два, въззивницата е преживяла болки и неудобства, които са влошили качеството ѝ на живот. Предвид приетото от въззивния съд следва да се определи обезщетение в размер на поне 5 000 лв.

Предвид гореизложеното следва да се отмени решението на РС –

Плевен в отхвърлителната част за размера над 3000 лв до 5000 лв и да се осъди другата страна да заплати допълнително обезщетение в размер на още 2000 лв, заедно с лихвата, считано от 30.12.2022г като въззивният съд възприема изцяло мотивите на първата инстанция относно началния период на лихвата и не следва да ги преповтаря.

С оглед на този изход на делото решението следва да се отмени и в частта относно присъдените разноски в полза на застрахователя за разликата над 873 лв. Следва да се осъди въззиваемата страна да заплати на адв. Н. М. възнаграждение по чл. 38 от ЗА в размер на 217,55 лв за въззивната инстанция при частично уважаване на въззивната жалба като обжалваемият интерес е от 21 000 лв , а жалбата е уважена в размер на 9,5% от него. Възнаграждението се определя на осн. Чл. 7 ал.2 т.3 от Наредба № 1 за минималните размери на адвокатските възнаграждения. За въззивната инстанция следва да се осъди въззивницата да заплати юрк. възнаграждение на другата страна в размер на 90,50 лв съобразно отхвърлената част на въззивната жалба и при определено такова възнаграждение по чл. 78 ал. 8 от ГПК вр. с чл. 37 от Закона за правната помощ и чл. 25 ал.1 от Наредбата за заплащане на правната помощ. От мотивите на първоинстанционното решение не става ясно как точно е определено възнаграждението на адв. М. по чл. 38 от ЗА за първата инстанция, но въззивният съд счита, че същото следва да остане в този размер като при гореизложените изчисления относно материалния интерес при обжалването и частичното уважаване на жалбата присъденото в първата инстанция възнаграждение дори надвишава дължимия размер.

Следва въззиваемата страна да се осъди и да заплати допълнителна държавна такса по сметка на Пл ОС в размер на 80 лв.

Водим от горното, съдът

РЕШИ:

ОТМЕНЯ РЕШЕНИЕ № № 1622/16.11.23г по гр. дело № 183/23 г по описа на РС – Плевен В ЧАСТТА, В КОЯТО е ОТХВЪРЛЕН предявения от О. И. С., ЕГН*****, с. **, ул. **** СРЕЩУ ДЗИ- Общо застраховане ЕАД, ЕИК121718407, гр.София, ул.Константин Преславски № 1 ИСК за обезщетение за претърпени неимуществени вреди от настъпило ПТП на

20.08.2022 г., причинено виновно и от водача на бус марка „Ландровер Фриландер“ с рег. № ***, застрахован по риска "Гражданска отговорност" в ДЗИ- Общо застраховане ЕАД ЗА РАЗЛИКАТА НАД 3000 ЛВ ДО РАЗМЕР ОТ 5000 ЛВ КАТО НЕЗАКОНОСЪОБРАЗНО И ВМЕСТО ТОВА ПОСТАНОВЯВА :

ОСЪЖДА ДЗИ- Общо застраховане ЕАД, ЕИК121718407, гр.София, ул.Константин Преславски № 1 **ДА ЗАПЛАТИ** на **О. И. С.**, ЕГН*****, с. ***, ул. **** обезщетение за претърпени неимуществени вреди от настъпило ПТП на 20.08.2022 г., причинено виновно и от водача на бус марка „Ландровер Фриландер“ с рег. № ***, застрахован по риска "Гражданска отговорност" в ДЗИ- Общо застраховане В РАЗМЕР НА ОЩЕ 2000 ЛВ, заедно със законната лихва върху обезщетението, считано от 30.12.2022 г. до окончателното изплащане на сумата

ОТМЕНЯ РЕШЕНИЕ № № 1622/16.11.23г по гр. дело № 183/23 г по описа на РС – Плевен В ЧАСТТА, В КОЯТО **О. И. С.**, ЕГН*****, с. ***, ул. **** **Е ОСЪДЕНА ДА ЗАПЛАТИ** на **ДЗИ- Общо застраховане ЕАД**, ЕИК121718407, гр.София, ул.Константин Преславски № 1 деловодни разноси за първата инстанция ЗА РАЗЛИКАТА НАД 873 лв до пълния присъден размер от 943,75 лв КАТО НЕЗАКОНОСЪОБРАЗНО

ОСЪЖДА ДЗИ- Общо застраховане ЕАД, ЕИК121718407, гр.София, ул.Константин Преславски № 1 **ДА ЗАПЛАТИ** на осн. Чл. 38 от ЗА на адв. Н. М. от АК - Плевен възнаграждение в размер на 217,55 лв за въззивната инстанция

ОСЪЖДА О. И. С., ЕГН*****, с. ***, ул. **** **ДА ЗАПЛАТИ** на **ДЗИ- Общо застраховане ЕАД**, ЕИК121718407, гр.София, ул.Константин Преславски № 1 юрисконсултско възнаграждение за въззивната инстанция в размер на 90, 50 лв

ОСЪЖДА ДЗИ- Общо застраховане ЕАД, ЕИК121718407, гр.София, ул.Константин Преславски № 1 **ДА ЗАПЛАТИ** по сметка на Плевенски окръжен съд допълнителна държавна такса в размер на 80 лв

ПОТВЪРЖДАВА РЕШЕНИЕТО в останалата обжалвана част КАТО ПРАВИЛНО И ЗАКОНОСЪОБРАЗНО

РЕШЕНИЕТО подлежи на касационно обжалване пред ВКС на РБ в месечен срок от съобщението до страните за изготвянето му при условията на чл. 280 от ГПК

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____